

CAEREMONIALE EPISCOPORUM

(1984)

- DE MISSA CUI EPISCOPUS PRAESIDET
QUIN EUCHARISTIAM CELEBRET

BISKUPSKÝ CEREMONIÁL

(pracovní překlad)

- MŠE, PŘI NÍŽ BISKUP PŘEDSEDÁ,
ANIŽ BY SLAVIL EUCHARISTII

Pozn: *Liturgická kniha Caeremoniale episcoporum byla vydána v r. 1984, její dotisk pak v roce 2008. Originální latinský text kapitoly "Mše, při níž biskup předsedá, aniž by slavil eucharistii" je zde uveden spolu s pracovním překladem do češtiny; nejedná se o oficiální schválený text.*

**PARS II, CAPUT III
DE MISSA
CUI EPISCOPUS PRAESIDET
QUIN EUCHARISTIAM CELEBRET**

175. Cum, ex Ecclesiae doctrina et traditione, Episcopi sit Eucharistiae in suis communitatibus praesidere, maxime decet, ut quando Missae interest, ipse Eucharistiam celebret.

Si vero ob iustam causam Missae intersit quin tamen eam celebret, praestat, nisi alius Episcopus sit celebraturus, ipsum celebrationi praesidere, saltem liturgiam verbi celebrando et populum in fine benedicendo. Quod valet praesertim de iis celebrationibus eucharisticis in quibus ritus aliquis sacramentalis vel consecratorius vel benedictionalis peragendus sit.

His proinde in casibus ea servantur quae infra describuntur.

176. Episcopus receptus, modo supra n. 79 descripto, in secretario vel alio opportuno loco induit supra albam: crucem pectoralem, stolam et pluviale coloris convenientis et, de more, accipit mitram et baculum. Ei assistunt duo diaconi, vel saltem unus, vestibus liturgicis sui ordinis induti. Diaconis tamen deficientibus, Episcopo assistent presbyteri pluviali induti.

177. In processione ad altare, Episcopus incedit post celebrantem vel concelebrentes, comitantibus suis diaconis et ministris.

178. Cum ad altare pervenerint, celebrans vel concelebrentes faciunt profundam reverentiam; si tamen Ss.mum Sacramentum in presbyterio asservatur, genuflectionem peragunt; deinde altare ascendunt illudque osculantur et sedem sibi assignatam petunt.

Episcopus vero, tradito baculo pastorali ministro et deposita mitra, facit cum diaconis et ministris profundam reverentiam altari, nisi, ut supra, genuflectendum sit. Deinde altare ascendit illudque osculatur.

**ČÁST II, KAPITOLA III
MŠE,
PŘI NÍŽ BISKUP PŘEDSEDÁ, ANIŽ BY
SLAVIL EUCHARISTII**

175. Protože podle církevního učení a tradice přísluší biskupovi, aby ve svých společenstvích předsedal slavení eucharistie, je nanejvýš vhodné, aby – je-li při mši přítomen – eucharistii sám celebrouval.

Pokud je však ze spravedlivého důvodu přítomen při mši, aniž ji celebruje, sluší se, nebude-li celebrouvat jiný biskup, aby celebraci předsedal, slavil bohoslužbu slova a na konci požehnal lidu.¹ To platí obzvlášť při takovém slavení eucharistie, při němž se má udělovat některá svátost, nebo se má konat zasvěcení či žehnání.

V takových případech se proto zachová, co je popsáno níže.

176. Po té, co biskup přijde do sakristie, jak je uvedeno v č. 79, obleče na albu pektorál, štolu a pluvial dané barvy; obvykle přijme také mitru a berlu. Asistují mu dva jáhni nebo aspoň jeden, oblečení do liturgického oděvu svého stavu. Nejsou-li přítomni jáhni, asistují biskupovi kněží, kteří oblékají pluvial.

177. Ve vstupním průvodu k oltáři jde biskup v doprovodu svých jáhnů a přísluhujících za celebrantem nebo za koncebranty.

178. Když přijdou k oltáři, celebrant nebo koncebranti pozdraví oltář hlubokou úklonou; je-li eucharistie uchovávána v presbytáři, pokleknou; přistoupí k oltáři, políbí jej a odeberou se na svá místa.

Biskup odevzdá berlu přísluhujícímu, odloží mitru a s jáhny a přísluhujícími pozdraví oltář hlubokou úklonou, pokud se nemá pokleknout, jak je uvedeno výše. Nato přistoupí k oltáři a políbí jej.

¹ Srov. S. Congr. Rituum, Instr. de ritibus et insignibus pontificalibus simplicioribus reddendis, *Pontificales ritus*, 21. června 1968, č. 24: AAS. 60 (1968), str. 410.

Si incensum adhibetur, Episcopus altare incensat more consueto, et crucem, duobus diaconis illum comitantibus.

Deinde per brevioram viam ad cathedram accedit cum suis diaconis, qui stant hinc inde prope cathedram, ut praesto sint ad ministerium Episcopi.

179. Ab initio Missae usque ad expletam liturgiam verbi, ea servantur quae de Missa stationali Episcopi dicuntur (cfr. Supra nn. 128-144); si tamen ritus aliquis sacramentalis vel consecratorius aut benedictionalis celebrandus sit, normae peculiare prae oculis habeantur quoad symbolum et orationem universalem.

180. Finita oratione universali vel ritu sacramentali aut consecratorio vel benedictionali celebrato, Episcopus sedet et accipit mitram. Tunc diaconus et ministri altare de more praeparant. Si oblationes a fidelibus afferuntur, a celebrante Missae vel ab Episcopo excipiuntur. Deinde celebrans, facta Episcopo profunda reverentia, ad altare accedit et liturgiam eucharisticam incipit secundum Ordinem missae.

181. Si fit incensatio Episcopus thurificatur post celebrantem. Deposita mitra, surgit ad incensationem recipiendam, secus post *Orate, fratres*; et stat ad cathedram usque ad epiclesim in Prece eucharistica.

182. Ab epiclesi usque ad ostensionem calicis completam, Episcopus genuflectit versus altare in genuflexorio ipsi parato aut ante cathedram vel alio loco aptiore. Deinde iterum stat ad cathedram.

183. Post invitationem diaconi: *Offerte vobis pacem*, Episcopus pacem dat suis diaconis.

Episcopus, si communicat, ad altare post celebrantem Corpus et Sanguis Domini sumit.

184. Dum fidelibus sacra Communio distribuitur, Episcopus sedere potest usque ad initium orationis post Communionem, quam stans ad altare vel ad sedem, profert. Episcopus populum benedicit, ut infra nn. 1120-1121 describitur. Unus vero e diaconis assistentibus populum dimittit (cf. supra n. 170).

Užívá-li se kadidla, biskup obvyklým způsobem okouří oltář a kříž. Doprovází ho při tom dva jáhni.

Poté jde biskup se svými jáhny nejkratší cestou ke katedře. Jáhni zaujmou místa po obou stranách poblíž katedry, aby byli připraveni ke službě biskupovi.

179. Od začátku mše do konce bohoslužby slova se zachovává, co bylo řečeno výše o stacionální mši biskupa (srov. č. 128-144). Pokud se má udílet nějaká svátost nebo konat zasvěcování či žehnání, dodrží se příslušné normy týkající se vyznání víry a přímlov.

180. Po skončení přímlov, udělení svátosti či zasvěcení nebo žehnání biskup usedne a přijme mitru. Jáhen a přísluhující připraví obvyklým způsobem oltář. Přinášejí-li věřící dary, přijímá je celebrant mše nebo biskup. Nato celebrant pozdraví biskupa hlubokou úklonou, přistoupí k oltáři a začne bohoslužbu oběti, jak je předepsáno v mešním řádu.

181. Užívá-li se kadidla, je biskup okouřen po celebrantovi. Odloží mitru a k okouřování povstane; jinak povstane až po výzvě *Modlete se, bratři*. Biskup stojí u katedry až do epikléze v eucharistické modlitbě.

182. Od epikléze do konce ostenze kalicha biskup, obrácen k oltáři, klečí na připraveném klekátku, nebo před katedrou nebo na jiném vhodnějším místě. Potom se opět postaví ke katedře.

183. Po výzvě jáhna *Pozdravte se navzájem pozdravením pokoje* dá biskup pozdravení pokoje svým jáhnům.

Pokud biskup přijímá eucharistii, přijme Tělo a Krev Páně u oltáře po celebrantovi.

184. Zatímco se přijímání rozdílí věřícím, může biskup sedět až do začátku modlitby po přijímání, kterou pronese vestoje u oltáře nebo u sedadla. Po skončení modlitby dá biskup požehnání lidu, jak je popsáno níže v č. 1120-1121. Jeden z asistujících jáhnů pak propustí lid (srov. výše č. 170).

185. Episcopus et celebrans demum altare osculo de more venerantur. Facta denique debita reverentia, omnes, ordine quo venerunt, recedunt.

186. Si Episcopus modo supra descripto non praesideat. Missam participet, mozeta et rocheto indutus, non tamen in cathedra, sed loco aptiore pro ipso parato.

185. Poté biskup a celebrant obvyklým způsobem políbí oltář, pozdraví jej úklonou a všichni odcházejí v tom pořadí, v němž přišli.

186. Nepředsedá-li biskup mši způsobem popsáním výše, účastní se mše oblečený do rochety a mozety, ne však na katedře, ale na vhodnějším připraveném místě.